

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie maart 2013

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion verhuist op 29 april a.s. naar 'De Rode Olifant' in Den Haag**

Eumedion betreft vanaf 29 april a.s. kantoorruimte bij Spaces in 'De Rode Olifant' te Den Haag. Vanaf die datum is ons bezoekadres:

Zuid Hollandlaan 7
2596 AL DEN HAAG

Eumedion is vanaf die dag bereikbaar via telefoonnummer 070-2040300 en natuurlijk ook via info@eumedion.nl en @Eumedion (Twitter).

- **Eumedion zoekt beleidsmedewerker duurzaamheid**

Als gevolg van het vertrek van Marleen Janssen Groesbeek naar DSM is Eumedion nog op zoek naar een nieuwe, ervaren en uitstekend onderlegde parttime (0,6 fte) beleidsmedewerker duurzaamheid. Meer informatie over de vacature is te vinden op de website van Eumedion:

www.eumedion.nl.

- **Eumedion verwelkomt plannen IAASB voor grotere rol accountant bij jaarverslag**

Een versterking van de rol van de externe accountant bij het jaarverslag is nodig. Dit schrijft Eumedion in een op 15 maart jl. verzonden reactie op voorstellen van de International Auditing and Assurance Board (IAASB), de opsteller van de wereldwijde auditstandaarden. Externe accountants zijn nog steeds vrijwel uitsluitend gefocust op de jaarrekening, terwijl institutionele beleggers en andere gebruikers een toenemend gewicht toekennen aan de informatie die in het jaarverslag is opgenomen. Als het aan de IAASB ligt mag de externe accountant zich in de toekomst bij het jaarverslag niet

langer beperken tot een toets op materiële inconsistenties met de jaarrekening. Hij dient voortaan het jaarverslag breder te bezien "in het licht van de indruk die de accountant heeft gekregen van de onderneming en haar omgeving gedurende de controlewerkzaamheden". Eumedion juicht deze stap toe. Eumedion steunt ook de voorstellen om de externe accountant te verplichten transparanter te zijn over zijn werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van het jaarverslag. De gehele reactie kan worden gedownload via:

http://www.eumedion.nl/en/public/knowledgenetwork/consultations/2013-03_iaasb_ed_auditor_other_information.pdf

- **"Transparantie over netto shortposities biedt waardevolle informatie voor aandeelhouders"**

De voorschriften uit de Europese Short Selling Verordening om netto shortposities in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen vanaf 0,5% te openbaren bieden waardevolle informatie voor de markt. Dit schrijft Eumedion in een reactie van 15 maart jl. op de 'call for evidence' van de Europese koepel van beurstoezichthouders, ESMA, over het functioneren van deze Europese Verordening. De initiële drempels voor notificatie en openbaarmaking van netto shortposities zijn op het juiste niveau gezet (0,2%: melden bij de toezichthouder, 0,5%: openbaar maken). Minder positief is Eumedion over de eis om bij elke aanvullende 0,1% positieverandering vervolgmeldingen te doen. Dit leidt tot tamelijk veel extra meldingen, die niet per se van belang zijn voor marktpartijen en waarvan ook de waarde voor toezichthouders twijfelachtig is. Eumedion pleit er daarom voor de bandbreedte van die vervolgmeldingen wat te verbreden. Ook

vindt Eumedion dat nagedacht moet worden over bepaalde uitzonderingen voor shortposities die aantoonbaar niet zijn aangegaan met als doel om van prijsdalingen te profiteren. De gehele reactie is te downloaden via:

http://www.eumedion.nl/en/public/knowledgenetwork/consultations/2013-03_response_esma_call_for_evidence_short_selling_regulation.pdf

Uit het bestuur

Tijdens de vergadering van het Algemeen bestuur van 21 maart jl. werd o.a. gesproken over de installatie van een speciale Eumedion-werkgroep die een paper over de toekomst van de Nederlandse banken moet opstellen. Daarnaast werd een impressie gegeven van de belangrijkste trends en ontwikkelingen in het AVA-seizoen 2013.

Activiteiten Commissies

- De **Onderzoekscommissie** besprak tijdens haar vergadering van 15 maart jl. de evaluatie van de Eumedion Scriptieprijs en brainstormde over de thematiek van het Eumedion-symposium 2013.
- De **PR Commissie** vergaderde op 7 maart jl. over de evaluatie van het Eumedion-symposium 2012 en over mogelijkheden om de zichtbaarheid van Eumedion te vergroten.

Komende activiteiten

- *19 april 2013, Vergadering Dagelijks bestuur.* Op de agenda staan o.a. de eerste bespreking van het Eumedion-jaarsverslag 2012, de bespreking van de conceptjaarrekening 2012 en een update van de ontwikkelingen in het AVA-seizoen 2013.

Nieuws uit Den Haag

- **Senaatsfracties van VVD en D66 twijfelen nog over steun aan wetsvoorstel 'claw back'**

De Senaatsfracties van de VVD en D66 twijfelen nog of zij het wetsvoorstel 'claw back' in de huidige vorm kunnen steunen. Dit blijkt uit het voorlopige verslag van de Eerste Kamer bij dit wetsvoorstel dat op 1 maart jl. openbaar is gemaakt. Het wetsvoorstel introduceert een wettelijke bevoegdheid voor de raad van commissarissen (RvC) om al aan

bestuurders uitgekeerde bonussen terug te vorderen als later blijkt dat zij onterecht zijn toegekend. Onderdeel van het wetsvoorstel is ook de bepaling dat bestuurders van een beursgenoteerde onderneming niet langer mogen profiteren van een fusie, overname of splitsing van de 'eigen' onderneming doordat hun aandelen(opties) in waarde stijgen. Elke waardevermeerdering van het aandelen- en/of optiepakket a.g.v. een dergelijke gebeurtenis moet voortaan worden afgedragen aan de onderneming. De Eerste Kamerfractie van de VVD vraagt zich af of deze laatste bepaling wel geoorloofd is op grond van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Voorts vinden de liberale senatoren de bepaling verre van duidelijk. D66 vindt dat er geen rechtvaardiging bestaat om in alle gevallen elk financieel gewin bij een overname, fusie of splitsing af te romen, vooral in die gevallen dat bestuurders voorafgaand aan een dergelijke gebeurtenis goed hebben gepresteerd. Zij vragen zich af of het niet beter is om de RvC bij dergelijke gebeurtenissen een belangrijkere rol te laten spelen. De overige Senaatsfracties staan minder kritisch tegenover het wetsvoorstel, maar hebben nog wel een groot aantal vragen. Het is nog niet bekend wanneer de regering klaar is met de memorie van antwoord.

- **Tweede Kamer neemt voorstel tot wijziging van de Wet collectieve afwikkeling massaschade aan**

De Tweede Kamer heeft op 19 maart jl. unaniem ingestemd met het wetsvoorstel om de Wet collectieve afwikkeling massaschade (Wcam) effectiever te maken. De Wcam biedt de mogelijkheid om, wanneer de schadeveroorzakende partijen en de gedupeerden zelf tot een schadeafwikkelingsovereenkomst zijn gekomen, dit door de rechter verbindend te laten verklaren. Dit bevordert een efficiënte afwikkeling van door gedupeerden geleden massaschade (denk aan de Shell-schikking). De wijzigingsvoorstellen hebben tot doel de bestaande mogelijkheden om massavorderingen collectief af te wikkelen te verbeteren. Het betreft onder meer de introductie van een zgn. preprocesuele comparitie van partijen ter vergroting van de onderhandelingsbereidheid van partijen over een collectieve schikking. Ook wordt een

inhoudelijke eis gesteld aan de ontvankelijkheid van de collectieve actie om te voorkomen dat het collectief actierecht 'gebruikt' wordt door claimstichtingen om eigen commercieel gedreven motieven na te streven. Eumedion heeft zich altijd positief getoond over het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel ligt nu ter behandeling voor in de Eerste Kamer. Deze zal op 9 april a.s. de behandelprocedure vaststellen.

- **Minister Dijsselbloem zal geen enquêteprocedure bij SNS Reaal initiëren**

Minister Dijsselbloem (Financiën) is van mening dat een enquêteprocedure naar het beleid en de gang van zaken bij de begin februari genationaliseerde bankverzekeraar SNS Reaal "geen meerwaarde" heeft en "als mosterd na de maaltijd" komt. Dit schrijft de minister op 26 maart jl. in antwoord op vragen van de Kamerleden Merkies (SP) en Van Hijum (CDA). De minister van Financiën is van oordeel dat de door hem in gang gezette onderzoeken een compleet beeld zullen geven van de gang van zaken die tot de nationalisatie heeft geleid. Hij doet dan op de op 4 maart jl. ingestelde Evaluatiecommissie nationalisatie SNS Reaal die het handelen van het ministerie van Financiën en De Nederlandsche Bank (DNB) onder de loep zal nemen en het onderzoek van de huidige RvC van SNS Reaal naar de rol en de aansprakelijkheid van de oud-bestuurders van de bankverzekeraar. De minister stelt verder dat een enquêteprocedure voor de onderneming, in het bijzonder het bestuur, "een zware belasting vormt". De met de enquête gemoeide tijd kan volgens hem beter in het weer gezond maken van de onderneming worden gestoken. Voormalige aandeelhouders van SNS Reaal zijn naar de letter van de wet niet (meer) bevoegd om de Ondernemingskamer (OK) te verzoeken een enquêteprocedure te starten; de Staat is nu enig aandeelhouder van SNS Reaal. De Staat heeft de OK op 4 maart jl. wel verzocht de schadeloosstelling voor de onteigende aandeelhouders op € 0,00 vast te stellen. Volgens de minister van Financiën zou SNS Reaal zonder onteigening failliet of in liquidatie zijn gegaan en zouden aandeelhouders met waardeloze stukken zijn achtergebleven.

- **10% van de commissarissen van grootste banken en verzekeraars ongeschikt bevonden**

7 van de 68 commissarissen van Aegon, ING Groep, Delta Lloyd, SNS Reaal, ABN Amro, Achmea en Rabobank zijn door DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) ongeschikt bevonden om toezicht te houden op 'hun' financiële instelling. Dit blijkt uit de rapportage van de publieke toezichhouders over de in 2012 verrichte geschiktheidstoetsingen van de commissarissen van Nederlands grootste banken en verzekeraars. Minister Dijsselbloem heeft de rapportage op 1 maart jl. naar de Tweede Kamer gestuurd. De rapportage vermeldt niet de namen van de commissarissen die voor de toets zijn gezakt. Ook is het onbekend of het (ook) commissarissen van beursgenoteerde banken en verzekeraars betreft. Eerder werd al wel bekend dat ING-commissarissen Sjoerd van Keulen en Piet Klaver tijdens de komende AVA opstappen, evenals Delta Lloyd-commissaris Pamela Boumeester, maar in de persberichten dienaangaande wordt geen link gelegd met de toetsing door de toezichhouders. De commissarissen zijn door DNB en AFM getoetst op inhoudelijke kennis, competenties en de wijze waarop zij hun kennis en ervaring inzetten. Daarbij is ook het functioneren van de commissaris getoetst op basis van concrete (probleem)situaties die zich in het heden of verleden hebben voorgedaan. N.a.v. de toetsingen hebben DNB en AFM in sommige gevallen ook aanbevelingen aan de voorzitters van de RvC's gedaan over een versterking van de expertise op bepaalde onderdelen, over een verbetering van de werkwijze en/of over het tijdsbeslag dat het uitoefenen van het commissariaat vergt.

- **Scheidend Monitoring Commissie Code Banken wil aanpassing van Code Banken**

De Monitoring Commissie Code Banken ('Commissie Burgmans') vindt dat de betrokkenheid, inzet, onafhankelijkheid en kritisch vermogen van de RvC's van banken moeten worden versterkt. De uitwerking hiervan moet een plek krijgen in een aangepaste Code Banken. Deze aanbeveling heeft de Commissie Burgmans gedaan in haar 'testament' bij haar op 24 maart jl. voltooide driearig

'toezichtsmandaat'. De Commissie is van opvatting dat de Code Banken moet worden gemoderniseerd. De code zou in dat kader minder "descriptieve regels" moeten bevatten, maar meer "kernprincipes" waarmee banken uitdrukking kunnen geven aan hun eigen verantwoordelijkheid. De nieuwe code zal volgens de scheidende commissie ook een nadere invulling moeten bevatten van "de gewenste balans tussen het zijn van een commerciële onderneming enerzijds en het vervullen van een nutsfunctie anderzijds". Dit dient niet alleen tot uitdrukking worden gebracht in de bedrijfsstrategie, maar ook in de governancestructuur van de banken waarbinnen een weg van de verschillende belangen moet plaatsvinden. Het is niet geheel duidelijk wat de commissie hier precies mee bedoelt. De commissie beveelt verder aan om door te gaan met een onafhankelijke monitoring van de naleving van de code en om de Code Banken en Code Verzekeraars *niet* samen te voegen.

- **Minister Dijsselbloem brengt pensioenuitvoerders onder reikwijdte AIFM-richtlijn**

Beheerders van beleggingsinstellingen waar alleen pensioenfondsen in deelnemen worden weer onder de reikwijdte van de Europese richtlijn betreffende beheerders van alternatieve beleggingsfondsen ('AIFM') gebracht. Dit blijkt uit een zgn. novelle bij het wetsvoorstel ter implementatie van de AIFM-richtlijn die op 26 maart jl. door minister Dijsselbloem naar de Tweede Kamer is gestuurd. De Tweede Kamer nam op 2 oktober 2012 juist een amendement aan dat pensioenuitvoerders zou uitzonderen van de reikwijdte van de AIFM-richtlijn. Minister Dijsselbloem schrijft in de toelichting op de novelle dat de Europese Commissie kenbaar heeft gemaakt dat een pensioenuitvoerder *niet* is uitgesloten van de richtlijn puur op basis van het feit dat de deelnemers in deze instelling alleen pensioenfondsen zijn. Implementatie van de richtlijn die afwijkt van die zienswijze kan resulteren in een infractieprocedure, die uiteindelijk kan leiden tot financiële sancties, zoals een boete of dwangsom, voor Nederland. De uiterste implementatiedatum van de AIFM-richtlijn is 22 juli a.s.

Nieuws uit Brussel

- **Europese Commissie bekijkt invoering extra dividend en stemrecht voor langetermijnbeleggers**

De Europese Commissie gaat onderzoeken of de invoering van een loyaliteitsdividend en/of –stemrecht bijdraagt aan het vergroten van de betrokkenheid van langetermijnbeleggers bij het reilen en zeilen van beursgenoteerde ondernemingen. Ook wil de Europese Commissie bekijken of er bepaalde prikkels in het beloningsbeleid van vermogensbeheerders kunnen worden ingebouwd zodat zij zich meer op de lange termijn gaan richten. Dit staat in het op 25 maart jl. gepubliceerde Groenboek over de langetermijnfinanciering van de Europese economie. Het Groenboek bevat een aantal ideeën van de Europese Commissie om het aanbod van langetermijnfinanciering te bevorderen. Belanghebbenden kunnen tot 25 juni a.s. commentaar leveren op deze ideeën. De Europese Commissie wil van belanghebbenden bijvoorbeeld vernemen of zij van opvatting zijn dat het gebruik van verslaggevingsregels gebaseerd op het reële waarde principe ('fair value') heeft bijgedragen aan het kortetermijngedrag van beleggers en zo ja, welke alternatieven mogelijk zijn. Verder wil zij van belanghebbenden horen of een integratie van financiële en niet-financiële verslaggeving door ondernemingen kan bijdragen aan betere lange termijn beleggingsbeslissingen door beleggers. De Europese Commissie heeft de Europese koepel van toezichthouders op verzekeraars en pensioenfondsen (EIOPA) gevraagd te onderzoeken of vanuit de prudentiële wet- en regelgeving voor verzekeraars ('Solvency II') en pensioenfondsen beleggingen in o.a. aandelen worden ontmoedigd. EIOPA is verzocht in juni het onderzoeksrapport op te leveren.

Ondernemingsnieuws

- **Reed Elsevier wil one-tier bestuursstructuur invoeren**

Reed Elsevier NV stelt haar aandeelhouders voor om de one-tier ('monistische') bestuursstructuur in te voeren. Dit blijkt uit de op 12 maart jl. gepubliceerde agenda van de AVA die op 24 april a.s. zal plaatsvinden. Bij een monistisch bestuursmodel zijn zowel de uitvoerende als niet-uitvoerende

bestuurders in één bestuursorgaan opgenomen. Belangrijkste reden om over te stappen van een 'two-tier' naar een 'one-tier' bestuursmodel is het feit dat Reed Elsevier plc en Reed Elsevier Group plc, met wie Reed Elsevier NV een (personele) eenheid vormt, dit model reeds kennen. Sinds de inwerkingtreding van de Wet bestuur en toezicht op 1 januari jl. is het voor Nederlandse ondernemingen gemakkelijker om het monistisch bestuursmodel in te voeren. Reed Elsevier is na Unilever NV, D.E Master Blenders 1753, Kardan, Cryo-Save Group, Heineken Holding en New Sources Energy de zevende Nederlandse beursgenoteerde onderneming die het one-tier bestuursmodel invoert.

- **Onderzoek Fugro naar mogelijke financiële onregelmatigheden levert geen materiële issues op**

Fugro heeft eind vorig jaar en begin dit jaar n.a.v. een brief van een klokkenluider een uitgebreid onderzoek laten verrichten naar mogelijke boekhoudkundige onregelmatigheden. Het externe onderzoek, onder leiding van advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek en Deloitte Forensic & Dispute Services, leverde uiteindelijk geen materiële issues op. Externe accountant KPMG was, tezamen met PricewaterhouseCoopers (PwC), dezelfde mening toegedaan en heeft bij de jaarrekening 2012 een goedkeurende controleverklaring (zonder opmerkingen) afgegeven. Dit heeft de bodemonderzoeker op 8 maart jl. bij het verschijnen van het jaarverslag en de jaarrekening 2012 bekend gemaakt. Het onderzoek heeft er wel in geresulteerd dat bepaalde aspecten van de financiële rapportagesystemen op korte termijn moeten worden verbeterd. Op de wat langere termijn zal het IT-systeem waarop het financieel management en de financiële controle rust onder handen worden genomen. Fugro maakte op 8 maart jl. ook bekend dat CFO André Jonkman op de AVA 2014 afscheid zal nemen. Eerder stapte de voorzitter van Fugro's auditcommissie – Frans Cremers – al op, omdat hij de wijzigingen in Fugro's financiële organisatie te traag vond verlopen (zie Nieuwsbrief van februari 2013).

- **Brunel moet publicatie jaarverslag 2012 uitstellen i.v.m. boekhoudkundige onregelmatigheden**

Als gevolg van boekhoudkundige onregelmatigheden bij haar Amerikaanse activiteiten heeft Brunel International op 11 maart jl. besloten de publicatie van het jaarverslag en de jaarrekening 2012 uit te stellen. Ook de AVA, oorspronkelijk gepland voor 2 mei a.s., moest worden uitgesteld. Financieel directeur Rob van der Hoek is als gevolg van de gang van zaken opgestapt. De detacheerder moest tijdens de presentatie van de jaarcijfers 2012 melden dat de omzet over 2012 als gevolg van de onregelmatigheden met € 16,8 miljoen wordt verlaagd (op een totaal van € 1,2 miljard) en het bedrijfsresultaat met in totaal € 9,7 miljoen (boekjaren 2011 en 2012). Het Amerikaanse management had, volgens de AMX-onderneming, de omzet en verkoopkosten "overschat". Een nieuwe datum voor de AVA wordt pas bekend gemaakt op het moment dat accountantskantoor KPMG het onderzoek naar de onregelmatigheden heeft afgerond en Brunel's externe accountant Deloitte de jaarrekening 2012 van een goedkeurende controleverklaring kan voorzien.

- **TomTom sleutelt aan en Ordina heroverweegt beschermingsconstructie**

TomTom zal haar AVA niet meer vragen het bestuur te machtigen om eventueel beschermingspreferente aandelen uit te geven aan de 'Stichting Continuïteit TomTom'. Dit blijkt uit de op 8 maart jl. gepubliceerde toelichting op de agenda van de AVA welke op 23 april a.s. plaatsvindt. De leverancier van navigatieproducten komt daarmee, naar eigen zeggen, tegemoet aan de bezwaren van enkele aandeelhouders welke kenbaar zijn gemaakt tijdens eerdere AVA's. De Stichting behoudt zelf nog wel de mogelijkheid om te besluiten de beschermingsconstructie op te trekken, bijvoorbeeld wanneer TomTom met een vijandig openbaar bod wordt geconfronteerd. De onafhankelijke stichting kan hier in het vervolg dus niet meer door het bestuur van TomTom toe worden gedwongen. Een andere beursgenoteerde onderneming, Ordina, heeft in haar 15 maart jl. gepubliceerde jaarverslag 2012 aangekondigd "de rol, het nut en de

noodzaak” van haar beschermings-constructie dit jaar onder de loep te nemen. Ordina heeft één prioriteitsaandeel uitstaan waaraan bijzondere rechten zijn verbonden. De houder van dit bijzondere aandeel draagt bijvoorbeeld commissarissen voor benoeming aan de AVA voor en heeft een goedkeuringsrecht t.a.v. een voorstel om de statuten te wijzigen. Het prioriteitsaandeel wordt gehouden door de Stichting Prioriteit Ordina Groep. Het bestuur van deze Stichting wordt gevormd door twee Ordina-commissarissen en door de Ordina-bestuursvoorzitter.

- **BinckBank en Ballast Nedam willen drempel agenderingsrecht verhogen**

BinckBank en Ballast Nedam hebben hun AVA voorgesteld om het aandeelhouders moeilijker te maken gebruik te maken van het agenderingsrecht. Dit blijkt uit de in maart gepubliceerde agenda's van de komende AVA van deze ondernemingen. De twee ondernemingen willen de drempel voor het agenderingsrecht verhogen van 1% naar 3% van het geplaatste kapitaal. Deze wijziging wordt effectief op 1 juli a.s. wanneer het wetsvoorstel ter implementatie van de aanbevelingen van de Commissie Frijns uit mei 2007 in werking treedt. Dit wetsvoorstel stelt de agenderingsdrempel in principe op 3% van het geplaatste kapitaal, maar biedt ondernemingen expliciet de vrijheid om statutair een lagere drempel dan 3% vast te stellen. Veel ondernemingen hebben, al dan niet onder druk van hun aandeelhouders, besloten om vast te houden aan de oorspronkelijke drempel van 1% van het geplaatste kapitaal. De AVA van BinckBank vindt op 22 april plaats en die van Ballast Nedam op 16 mei.

- **TKH Group wil AVA invloed geven op samenstelling bestuur**

TKH Group wil haar aandeelhouders en certificaathouders invloed geven op de samenstelling van het bestuur. De technologieonderneming wil daartoe het volledige structuurregime 'inruilen' voor het gemitigeerde regime. Dit heeft TKH op 6 maart jl. bekend gemaakt. TKH komt daarmee tegemoet aan de voorwaarde die de AVA in 2009 aan TKH had gesteld om voorlopig nog op vrijwillige basis het volledige structuurregime te handhaven. Die voorwaarde hield in dat het onderwerp terug

op de AVA-agenda zou komen op het moment dat twee jaar aaneengesloten het percentage medewerkers in Nederland op of onder de 45 zou komen. Het percentage van de medewerkers van de TKH-groep in Nederland was in 2011 en 2012 minder dan 45. De AScX-onderneming zal AVA van 7 mei a.s. voorstellen over te gaan op het gemitigeerde structuurregime. Onder het gemitigeerde structuurregime benoemt en ontslaat de AVA (in plaats van de raad van commissarissen (RvC)) de bestuurders, terwijl de ondernemingsraad het versterkte voordrachtsrecht voor een derde van de RvC-zetels behoudt. Het gemitigeerde structuurregime zal bij TKH wel zo zijn ingericht dat de RvC een zgn. bindend voordrachtsrecht heeft t.a.v. een te benoemen bestuurder.

- **Groothandelsgebouw wil certificering behouden; commissaris treedt uit protest af**

Het bestuur en de RvC van Groothandelsgebouw willen de certificering van de aandelen niet beëindigen. Dit blijkt uit de toelichting op de agenda van de AVA van het vastgoedfonds die op 12 april a.s. plaatsvindt. Verschillende certificaathouders hadden in 2012 de ondernemingsleiding gevraagd de certificering te herbezielen. Het bestuur en de RvC van Groothandelsgebouw vinden de redenen van destijds om op certificering van de aandelen over te gaan nog steeds valide. Zij blijven het “van groot belang achten dat er op de vergaderingen van aandeelhouders een maximaal aantal stemgerechtigden aanwezig is, die waarborgen dat besluitvorming niet stopt en niet een toevallige minderheid van de aandeelhouders door absentisme van anderen de besluitvorming naar haar hand zet.” Uit onvrede over dit standpunt heeft commissaris Eijk de Mol van Otterloo op 8 maart jl. besloten om zich uit de RvC terug te trekken. De heer De Mol van Otterloo houdt zelf een belang van bijna 30% in het vastgoedfonds en zou na decertificering de grootste aandeelhouder zijn.

- **Aandeelhouders Simac agenderen verkoop, fusie dan wel splitsing van de onderneming**

Twee aandeelhouders van Simac Techniek, Nedamco Capital en de heer Vromans,

vinden dat het ICT-bedrijf moet worden verkocht, gesplitst of gefuseerd. De aandeelhouders, die gezamenlijk meer dan 1% van het geplaatste kapitaal van Simac vertegenwoordigen, hebben daartoe op 1 maart jl. twee voorstellen voor de AVA van 11 april a.s. geagendeerd. De AVA is door de ondernemingsleiding van Simac in de gelegenheid gesteld om over de voorstellen te stemmen. De agenderende aandeelhouders zijn ontevreden over de waardeontwikkeling van het bedrijf en willen via een verkoop, fusie of splitsing bewerkstelligen dat aandeelhouders contante opbrengsten tegemoet kunnen zien. Het is de vraag of de AVA met de voorstellen zal instemmen, aangezien het beleggingsvehikel van de familie van de bestuursvoorzitter van Simac, Eric van Schagen, via gewone en preferente aandelen ruim 85% van de stemmen houdt. Het beleggingsvehikel (Simal) deed in 2009 overigens al eens een openbaar bod op de resterende aandelen van Simac van € 1,75 per aandeel. De aandeelhouders vonden dat bod te laag en boden hun stukken niet aan. Daarop trok Simal het bod terug. De koers schommelt nu rond de € 2,25.

- **Ten Cate compenseert bestuursvoorzitter voor € 1,2 miljoen i.v.m. juridisch geschil**

De RvC van Koninklijke Ten Cate heeft bestuursvoorzitter Loek de Vries in 2012 een schadevergoeding van € 1,2 miljoen betaald “ter oplossing van een door de vennootschap in 1995 veroorzaakt juridisch geschil”. Dit staat in het jaarverslag 2012 van de industriële onderneming dat op 7 maart jl. is gepubliceerd. De AMX-onderneming heeft in een persbericht van 21 maart jl. gepreciseerd dat het een fiscaal geschil betreft “dat was ontstaan in 1995 door transacties uitgevoerd en gestructureerd onder de verantwoordelijkheid van de toenmalige raad van bestuur van Ten Cate”. Na 8 jaar procederen is met de fiscus een vergelijk getroffen. In het persbericht van 21 maart jl. wordt verwezen naar eerdere berichtgeving van Ten Cate in 2007. In een persbericht van 24 september 2007 wordt t.a.v. een fiscaal geschil alleen gemeld dat het Openbaar Ministerie (OM) een fiscaal vooronderzoek was gestart “in de privésfeer van de heer De Vries”. In een persbericht

van 31 oktober 2007 wordt wel gemeld dat het OM het onderzoek heeft uitgebreid naar de jaarrekening en de fiscale aangifte over 1995 door Ten Cate, maar wordt ook expliciet opgemerkt dat de “huidige” bestuurders (waaronder de heer De Vries) in 1995/1996 geen deel uitmaakten van het toenmalige bestuur. In een ander persbericht, van 4 maart jl., maakt Ten Cate melding van het vertrek van Rob van Gelder als commissaris “na verschil van inzicht ten aanzien van de besturing van de onderneming”. Niet duidelijk is of er een verband is tussen de gebeurtenissen zoals hiervoor beschreven.

Overige interessante zaken

- **Onenigheid AFM en accountantskantoren over overgangsregeling scheiding controle en advies**

De vier grote accountantskantoren Deloitte, KPMG, PwC en Ernst & Young hebben kort voor 1 januari 2013 nog 52 adviescontracten met beursgenoteerde ondernemingen afgesloten terwijl zij tegelijkertijd ook de jaarrekeningcontrole van de betreffende ondernemingen verrichten. In een op 27 maart jl. vrijgegeven rapport stelt de AFM dat de ‘Big 4’ met deze praktijken niet gehandeld te hebben in de geest van het op 1 januari 2013 in werking getreden verbod om naast controlewerkzaamheden ook andere werkzaamheden te verrichten voor een beursgenoteerde onderneming. De AFM heeft de indruk dat de 52 contracten vlak voor 1 januari 2013 zijn afgesloten “om zo lang mogelijk de adviesrelatie met de controlecliënt te besteden”. De accountantskantoren hebben ontstemd gereageerd op de AFM-beschuldiging. Het dispuut draait om de interpretatie van de bij de inwerkingtreding van het verbod opgenomen overgangsregeling van twee jaar. Volgens de toezichthouder is de overgangsregeling bedoeld om werkzaamheden onder bestaande contracten te kunnen afronden. Volgens de AFM had de wetgever niet voor ogen om het door accountantskantoren verlenen van niet-controlediensten aan controlecliënten feitelijk tot 1 januari 2015 toe te staan. De ‘Big 4’ vinden de overgangsregeling niet eenduidig en hebben “naar eer en geweten en in overeenstemming met de wet” de overgangsregeling toegepast. Van de 52 “dubieuze contracten” bestaat 75% uit

contracten inzake fiscale werkzaamheden en 25% uit contracten voor diverse werkzaamheden, zoals corporate finance werkzaamheden. De AFM heeft een dringend beroep gedaan om deze contracten te beëindigen of te beperken tot de redelijkerwijs nog noodzakelijk uit te voeren werkzaamheden. De AFM vindt dat beursgenoteerde ondernemingen in deze kwestie ook het een en ander valt te verwijten. Zij hebben onvoldoende oog gehad voor de betekenis van de onafhankelijkheid van hun externe accountant. De AFM heeft ook sterk de indruk dat slechts bij een zeer beperkt aantal contracten de RvC of de auditcommissie deze contracten vooraf beoordeelt of goedkeurt.

- **AFM: ernstige tekortkomingen in jaarrekeningcontroles verricht door middelgrote accountantskantoren**

In circa 3 op de 4 jaarrekeningcontroles die door de middelgrote accountantskantoren worden uitgevoerd zitten ernstige tekortkomingen. Dit heeft de AFM geconstateerd op basis van een onderzoek naar de kwaliteit van de controle van 47 jaarrekeningen. De bevindingen zijn op 19 maart jl. naar buiten gebracht. In het onderzoek waren in totaal 7 controleverklaringen bij jaarrekeningen van beursgenoteerde ondernemingen betrokken. T.a.v. 5 van deze accountantscontroles had de AFM “ernstige bevindingen” en bij de overige 2 “minder ernstige bevindingen”. De externe accountants hadden zich bij deze controles, volgens de AFM, gebaseerd op onvoldoende en niet-geschikte controle-informatie. Het is niet bekend welke beursgenoteerde ondernemingen het betreffen. Momenteel wordt de jaarrekening van 13 (relatief kleine) beursgenoteerde ondernemingen, zoals Acomo, Ajax, Batenburg Techniek en Value8 gecontroleerd door de middelgrote kantoren BDO en Mazars die onderwerp waren van het AFM-onderzoek waren betrokken. BDO en Mazars hebben inmiddels wel verklaard dat de controleverklaringen die gebaseerd zijn op de door de AFM onderzochte dossiers terecht zijn afgegeven. De AFM roept de besturen en de RvC's van ondernemingen wier jaarrekeningen worden gecontroleerd door een middelgroot accountantskantoor op om de bevindingen

uit het (vertrouwelijke) AFM-rapport over dat betreffende kantoor op te vragen, zodat zij een meer geïnformeerde discussie over de kwaliteit van de accountantscontrole met de externe accountant kunnen voeren. Aandeelhouders worden opgeroepen kritische vragen te stellen aan de controlerend accountant.

- **AFM consulteert over conceptbeleidsregel definitie en berekening shortpositie**

De AFM heeft op 19 maart jl. een conceptbeleidsregel gepubliceerd over de definitie en berekening van een bruto shortpositie. Dit houdt verband met de verplichting per 1 juli a.s. om substantiële bruto shortposities (vanaf 3%) in aandelen van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen bij de AFM te melden. De meldingen zullen openbaar worden gemaakt. De AFM heeft belanghebbenden opgeroepen om op het concept te reageren. Dat kan tot uiterlijk 26 april a.s.

- **Nieuwe guidance om de relatie tussen ondernemingen en aandeelhouder te verbeteren**

Ten minste één maal per jaar (buiten het drukke AVA-seizoen) moet tussen de onderneming en aandeelhouders met een lange termijnfocus een overleg plaatsvinden waarin vooral de strategie, het verdienmodel, de lange termijnprestaties, het risicomanagement en de governancestructuur worden besproken. Dit is een centrale aanbeveling uit ‘guidance’ die een gemengde werkgroep van Britse beursgenoteerde ondernemingen en beleggers op 13 maart jl. heeft gepubliceerd om de kwaliteit van de dialoog tussen Britse beursgenoteerde ondernemingen en hun aandeelhouders te verbeteren. De directeur van Eumedion had ook zitting in deze werkgroep. De ‘guidance’ kan bijdragen aan een betere bewustwording van elkaars posities en aan een betere samenwerking tussen onderneming en belegger. In het verlengde hiervan hebben de koepelorganisaties van Britse pensioenfondsen (NAPF), verzekeraars (ABI) en vermogensbeheerders (IMA) op 25 maart jl. bekend gemaakt een werkgroep in het leven te roepen die moet onderzoeken hoe de institutionele aandeelhouders van Britse beursgenoteerde ondernemingen

effectiever kunnen samenwerken en optrekken. Ook niet-Britse institutionele beleggers zullen hierbij worden betrokken. Het is de bedoeling dat de werkgroep eind april de werkzaamheden aanvangt en in het najaar met concrete aanbevelingen komt. Of dit zal resulteren in een Brits 'beleggersforum', één van de aanbevelingen van de Kay Review (zie Nieuwsbrief van juli 2012), is nog niet zeker.

- **Zwitserland gaat bindende AVA-stemming over bestuurdersbeloningen invoeren**

De AVA van de Zwitserse beursgenoteerde ondernemingen krijgt een (bindend) goedkeuringsrecht t.a.v. de bezoldiging van het bestuur en van de RvC. Daarnaast wordt het verboden om bestuurders 'tekenbonussen' toe te kennen of 'change of control'-clausules ('golden parachutes') in de contracten met bestuurders op te nemen. De Zwitserse bevolking heeft hiertoe met een meerderheid van 67,9% van de uitgebrachte stemmen per referendum op 3 maart jl. besloten. 46% van de Zwitserse kiezers heeft aan het referendum meegedaan. Volgens het aangenomen voorstel krijgt de AVA verder het recht om jaarlijks de bestuurders en commissarissen van de Zwitserse beursgenoteerde ondernemingen te (her)benoemen. Verder worden Zwitserse pensioenfondsen verplicht om op alle aandelen die zij aanhouden te stemmen (in het belang van hun deelnemers) en om het stemgedrag openbaar te maken. Als gevolg van het referendum krijgt Zwitserland één van 's werelds meest stringente beloningswetgeving, mede omdat de straffen op overtreding van de nieuwe regels hoog zullen zijn: gevangenschap van maximaal drie jaar en boetes oplopend tot zes maal het jaarsalaris. De Zwitserse regering zal op korte termijn het voorstel omzetten in een wetsvoorstel. Tot het moment dat het wetsvoorstel kracht van wet krijgt (waarschijnlijk 1 januari 2015) zal een overgangsregeling gelden die al een aantal elementen uit het referendumsvoorstel zal bevatten.